

کتابخانه جامع تبریز
Wilhelm Wassmuss
Der deutsche Lawrence
Hendrik Göttrup
Metropol Verlag, Germany, 2013

تأليف: لورنس آلمانی
ترجمة: جواد سيد اشرف
تدقيق: هادي باقر
تصميم الغلاف: هادي باقر

ويلهلم واسموس

لورنس آلمانی همراه دليران تنگستان

هندريك گروتروپ

ترجمة جواد سيد اشرف

۷۶۲۱

ISBN: 978-602-452-000-0

۵۰-۱ یادداشت و روایات ۲۶

۱۱ یادداشتها ۲۷

و اسموس تاریخ نگار ۲۷۷

یکهای خبر رسان (۶۱۶۱-۶۱۶۱) ۲۸۱

۲۲۱ ۲۸۵

۲۲۱ ۲۹۳

۲۲۱ ۳۰

۶۵۱ ۳۰

فهرست

یادداشت ۹

مجاهد ۱۱

۱. جفادک (۱۹۲۴-۱۹۳۰)

۲۱ آیا حاضرید به مردی اعتماد کنید که...؟

۲۵ چه کاری باقی مانده است؟

۳۲ جواز سفر.

۳۶ از ماترک.

۳۸ ایرما تب دارد.

۴۵ تراکتور چرخ زنجیری.

۵۰ باد داغ جنوب.

۵۶ اسیر زمین.

۶۳ وداع با «سرزمین افسانه‌ها».

۲. خاورزمین (۱۹۰۶-۱۹۱۴)

۶۹ زنگبار، مومباسا.

۸۳ سودا و اندوه.

۸۸ بوشهر.

قشقایبی‌ها ۱۰۵

نفت و گلاب ۱۱۰

۳. جنگ (۱۹۱۴-۱۹۱۹)

مام میهن تو را می‌طلبد ۱۲۳

ماکس فون اوپنهایم ۱۲۹

عملیات افغانستان ۱۴۲

ایران گرفتار در کشاکش جبهه‌ها ۱۵۹

حمله به کاروان ۱۶۵

ناآرامی در شیراز ۱۷۱

افسران سوئدی ژاندارمری ۱۷۷

عملیات تنبیهی انگلیسی‌ها - دو سال پیش ۱۸۳

میدان کارزار: تنگستان ۱۹۰

خان و شیخ ۱۹۶

حمله شبانه به بوشهر ۲۰۰

ووسترو در شیراز ۲۰۴

بوشهر در تنگنا ۲۰۸

واسموس و ووسترو با هم درگیر می‌شوند ۲۱۳

ستاد کل ۲۱۶

بازداشت اوکانر ۲۲۴

فروپاشی در شیراز ۲۳۱

آزادی اوکانر ۲۳۴

زخم خنجر در کوهستان ۲۴۰

زندانیان ارگ شیراز ۲۴۵

پرسی سایکس و پلیس جنوب ایران ۲۴۹

مهمانان ناخوانده ۲۵۹

شایعات و روایات ۲۶۷

یادداشت‌ها ۲۷۱

واسموس تاریخ‌نگار ۲۷۷

پیک‌های خبررسان ۲۸۱

اتحاد ۲۸۵

بودجه جنگی ۲۹۳

گذراندن فصل زمستان ۳۰۰

جنگ در شیراز ۳۰۶

نبردهای تازه ۳۱۵

تب اسپانیایی ۳۲۰

آتش‌بس ۳۲۹

نظمی نوین؟ ۳۴۰

یادداشت‌های روزهای عقب‌نشینی ۳۵۰

دستگیری و فرار ۳۶۲

۴. بازگشت به وطن (۱۹۲۰، ۱۹۳۱)

دریای سیاه ۳۷۵

اولندورف، درانگشتدت ۳۸۱

مجاهد ۳۸۸

ناکامی، واماندگی، شکست، آزمون؟ ۳۹۸

گاهشمار ۴۰۳

درباره نویسنده ۴۰۷

مجاهد^۱

متأخرین غالباً بر این عقیده‌اند که اگر آنان به جای پیشینیان بودند کارها را بهتر انجام می‌دادند. قهرمان کتاب ما چرا به آخرین مبارزه‌اش، به دعوی حقوقی بر سر چغادک، که مزرعه نمونه او بود، تا این اندازه پیله کرد و از آن دست بر نداشت؟ مسیر مراجعه به دادگاه‌های بدوی و تجدیدنظر در بوشهر و شیراز و اصفهان راهی بود که گویی پایانی نداشت. آیا به این دلیل بود که در ذهنش جای کافی برای درگیر شدن با مسائل دیگر باقی نمانده بود؟ آیا بهتر نبود به جای این دعوی بی‌پایان داستان آنچه او قیام «خود» می‌دانست، یعنی داستان قیام ایلات جنوب ایران را می‌نوشت و همان کاری را می‌کرد که چریک مشهور جهان، تی. ای. لورنس^۲، که او را آزادکننده عربستان نامیده‌اند، در مورد شورش در عربستان انجام داد؟

بله، البته چنین هدفی چالشی بزرگ بود. کتاب این انگلیسی نامدار نه تنها به عنوان اثری تاریخی، بلکه افزون بر این به عنوان شاهکاری ادبی شهرت و مقبولیت عمومی یافته بود. اما قهرمان ما از این بابت ترسی به دل نداشت. او کتاب لورنس با عنوان شورش در صحرا - کتابی که اگر قهرمان ما خاطراتش را می‌نوشت باید با آن چالش و هم‌اوردی می‌کرد - را خیلی زود خوانده و بخش‌های بلندی از آن را، مثلاً بخش مربوط به گزارش

۱. Glaubenskämpfer: به معنای رزمنده راه عقیده و ایمان است. منظور واسموس از کاربرد این واژه، همان‌گونه که در متن خواهد آمد، دقیقاً مقوله «مجاهد» به همان مفهومی است که در مبارزات آزادی خواهانه ایران به کار رفته و می‌رود. (همه پانویست‌های کتاب از مترجم است.)

2. T. E. Lawrence